Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development and Cooperation SDC

STALNA KONFERENCIJA GRADOVA I OPŠTINA
SAVEZ GRADOVA I OPŠTINA SRBIJE

PRAVNE NOVOSTI

Bilten SKGO za propise od značaja za lokalnu samoupravu
God. IX, br. 4 — Beograd, 14. septembar 2026. godine

ZAKON O INTEGRISANOM SPREČAVAJU I KONTROLI ZAGAĐIVANJA ŽIVOTNE SREDINE

Zakonom o integrisanom sprečavanju i kontroli zagađivanja životne sredine uređuju se uslovi i postupak izdavanja integrisane dozvole za industrijska postrojenja i aktivnosti koje mogu imati negativne uticaje na životnu sredinu, zdravlje ljudi i materijalna dobra, mere namenjene sprečavanju i smanjenju emisija u vazduh, vodu i zemljište, sprečavanje nastajanja otpada, nadzor, kao i druga pitanja od značaja za integrisano sprečavanje i kontrolu zagađivanja životne sredine.

Zakon je od neposrednog značaja za jedinice lokalne samouprave, budući da organu JLS nadležnom za poslove zaštite životne sredine poverava poslove izdavanja integrisanih dozvola za određena postrojenja i aktivnosti, a JLS poverava i poslove inspekcijskog nadzora nad postrojenjima i aktivnostima za koje dozvolu izdaje njen nadležni organ. Zakon uvodi i niz obaveza JLS u vezi sa učešćem javnosti, elektronskim objavljivanjem dokumenata, vođenjem registra izdatih dozvola i dostavljanjem podataka Ministarstvu.

PREGLED NAJVAŽNIJIH ODREDBI ZA JLS

JLS KAO ZAINTERESOVANI ORGAN I ORGANIZACIJA – član 3.

Zakonom su među zainteresovane organe i organizacije uključeni i organi jedinica lokalne samouprave nadležni za oblasti kao što su poljoprivreda, vodoprivreda, šumarstvo, planiranje, izgradnja, saobraćaj, energetika, zaštita kulturnih dobara, zaštita prirode i javno zdravlje.

To znači da organi JLS mogu učestvovati u postupku izdavanja integrisane dozvole i kada sama JLS nije organ nadležan za njeno izdavanje, ukoliko se predmet postupka odnosi na pitanja iz njihove nadležnosti.

NADLEŽNOST JLS ZA IZDAVANJE INTEGRISANE DOZVOLE – član 7.

Organ jedinice lokalne samouprave nadležan za poslove zaštite životne sredine izdaje integrisanu dozvolu za postrojenja i aktivnosti za koje dozvolu ili odobrenje za izgradnju i početak rada, odnosno izvođenje ili obavljanje aktivnosti, izdaje drugi nadležni organ jedinice lokalne samouprave, u skladu sa propisima kojima se uređuju planiranje i izgradnja.

Nadležni organ dužan je da obezbedi koordinaciju uslova i postupka izdavanja dozvole kada u postupku učestvuje više od jednog nadležnog organa ili više operatera, odnosno kada je izdato više dozvola.

Poslovi izdavanja integrisane dozvole koje obavlja organ JLS vrše se kao **povereni poslovi**.

POSTUPAK IZDAVANJA DOZVOLE – čl. 9-20.

Kada je organ JLS nadležan za izdavanje integrisane dozvole, na njega se primenjuju sve obaveze koje Zakon propisuje za „nadležni organ".

Nadležni organ odlučuje o ispunjenosti uslova za izadavanje dozvole po zahtevu za izdavanje dozvole na osnovu dostavljenih podataka, informacija i dokumentacije, mišljenja javnosti i zainteresovanih organa i organizacija, kao i izveštaja tehničke komisije, u roku ne duem od 180 dana od dana prijema urednog zahteva.

Nadležni organ, između ostalog, razmatra podneti zahtev, zahteva dopunu podataka i dokumentacije kada je to potrebno, obaveštava javnost i zainteresovane organe i organizacije, obrazuje tehničku komisiju, izrađuje nacrt dozvole i odlučuje o zahtevu za izdavanje dozvole.

Prilikom utvrđivanja uslova za izdavanje dozvole, nadlećni organ JLS je dužan da primenjuje zaključke o najboljim dostupnim tehnikama (BAT), da utvrdi odgovorajuće granične vrednostii emisija i zahteve monitoringa, kao i dodatne uslove i mere kada je to potrebno radi dostizanja propisanih standarda kvaliteta životne sredine.

Nadležni organ obaveštava javnost i zainteresovane organe i organizacije u roku od pet dana od prijema urednog zahteva, dok javnost i zainteresovani organi i organizacije imaju rok od 20 dana za dostavljanje mišljenja.

Najkasnije u roku od deset dana od prijema urednog zahteva nadležni organ obrazuje tehničku komisiju kao savetodavno telo koje pruža stručnu pomoć u postupku izdavanja dozvole. U njen sastav mogu biti imenovani nezavisni stručnjaci, zaposleni ili postavljena lica u zainteresovanim organima i organizacijama, kao i zaposleni ili postavljena lica u nadležnom organu.

Rok za izradu nacrta dozvole je 60 dana od isteka 20 dana za pribavljanje mišljenja od javnosti i zainteresovane organe i organizacije. Nadležni organ je dužan da o izrađenom nacrtu dozvole obavesti javnost i zainteresovane organe i organizacije u roku od 10 dana od završetka izrade s pozivom za dostavljanje mišljenja. Javnost i zainteresovani organi i organizacije dostavljaju nadležnom organu svoje mišljenje na nacrt dozvole, u roku od 15 dana od dana objavljivanja, odnosno prijema obaveštenja o izrađenom nacrtu dozvole.

IZMENA I PONOVNO RAZMATRANJE DOZVOLE – čl 26-28.

Nadležni organ po službenoj dužnosti svakih pet godina razmatra uslove utvrđene integrisanom dozvolom i, ako je potrebno, menja ili dopunjava dozvolu.

Ponovno razmatranje sprovodi se i pre isteka tog roka ako nastupe okolnosti propisane Zakonom, između ostalog kada je zagađenje takvog intenziteta da zahteva promenu graničnih vrednosti emisija, kada promene zahteva bezbednosti zahtevaju nove tehnike, kada je potrebno usklađivanje sa novim standardima kvaliteta životne sredine ili kada promene propisa značajno utiču na uslove sadržane u dozvoli.

U slučaju promene operatera ili drugih podataka koji ne zahtevaju ponovno razmatranje uslova dozvole, nadležni organ vrši odgovarajuću izmenu dozvole i o tome obaveštava i **JLS na čijoj teritoriji se nalazi postrojenje odnosno obavlja aktivnost**.

UČEŠĆE JAVNOSTI I OBAVEZE OBJAVLJIVANJA – član 32.

Nadležni organ dužan je da javnost obaveštava o:

- podnetom urednom zahtevu za izdavanje dozvole;
- zahtevu za izmenu i/ili dopunu dozvole;
- izrađenom nacrtu dozvole;
- konačnoj odluci.

Takođe, **nadležni organ mora javnosti učiniti dostunim i relevantne podatke o merama nakon konačnog prestanka aktivnosti i rezultate monitoringa emisija koji se zahtevaju dozovolom.**

Obaveštavanje se vrši putem veb prezentacije nadležnog organa, kao i objavljivanjem u najmanje jednim štampanim dnevnim novinama i/ili lokalnim novinama, na svakom od službenih jezika koji se koriste na području obuhvaćenom uticajem rada postrojenja.

Na veb prezentaciji nadležnog organa objavljuju se i zahtev za izdavanje dozvole, odnosno njegovu izmenu ili dopunu, nacrt dozvole i konačna odluka.

Uvid u zahtev za izdavanje dozvole, nacrt dozvole i donetu odluku omogućava se u nadležnom organu, ali i u **JLS na čijoj teritoriji se planira ili obavlja aktivnost**. Nadležni organ je dužan da ovoj JLS potrebnu dokumentaciju dostavi elektronskim putem.

Ova odredba je značajna i za JLS koje nisu nadležne za izdavanje konkretne integrisane dozvole, jer zakon propisuje njihovu ulogu u omogućavanju lokalnoj javnosti pristupa dokumentaciji.

EVIDENCIJA I REGISTAR IZDATIH DOZVOLA – član 36.

Nadležni organ vodi evidenciju obaveštenja operatera na osnovu kojih se identifikuju postrojenja i aktivnosti koje podležu izdavanju integrisane dozvole.

Takođe, nadležni organ vodi registar izdatih dozvola kao javnu knjigu u elektronskom obliku.

Registar sadrži podatke o operateru, postrojenju i aktivnosti, lokaciji, zahtevima operatera, donetim odlukama, pravnim sredstvima i merama naloženim u postupku inspekcijskog nadzora.

Registar je javan i dostupan preko veb prezentacije nadležnog organa.

Nadležni organ JLS dužan je da podatke iz registra izdatih dozvola elektronskim putem dostavlja Ministarstvu, kao i da ih unosi u centralnu bazu podataka.

NADZOR NAD RADOM NADLEŽNIH ORGANA JLS – član 38.

Nadzor nad primenom Zakona vrši Ministarstvo.

Zakonom je posebno propisano da Ministarstvo vrši i nadzor nad radom nadležnog organa grada Beograda, grada i opštine.

Ova odredba je od posebnog značaja imajući u vidu da se poslovi izdavanja integrisanih dozvola na nivou JLS obavljaju kao povereni poslovi.

INSPEKCIJSKI NADZOR – čl. 39-44.

Jedinici lokalne samouprave poveravaju se poslovi inspekcijskog nadzora nad postrojenjima i aktivnostima za koje integrisanu dozvolu izdaje nadležni organ JLS.

Inspekcija za zaštitu životne sredine dužna je da planira i sprovodi inspekcijski nadzor, a sva postrojenja moraju biti obuhvaćena godišnjim planovima inspekcijskog nadzora, uključujući planove inspekcije grada i opštine.

Godišnji plan, između ostalog, treba da obuhvati procenu značajnih pitanja zaštite životne sredine, teritorijalno područje nadzora, spisak postrojenja, postupke za redovne i vanredne nadzore i saradnju između različitih inspekcijskih organa.

Na osnovu procene rizika određuje se učestalost redovnih terenskih inspekcijskih nadzora. Period između dva nadzora ne može biti duži od:

- jedne godine za postrojenja koja predstavljaju najveći rizik za životnu sredinu;
- tri godine za postrojenja koja predstavljaju najmanji rizik.

Ako se utvrdi ozbiljno nepoštovanje uslova integrisane dozvole, dodatni inspekcijski nadzor mora se sprovesti u roku koji nije duži od šest meseci.

Inspektor je ovlašćen da, između ostalog, zabrani upotrebu novog postrojenja dok se ne pribavi dozvola, zabrani rad postrojenja koje radi suprotno uslovima dozvole, naredi pribavljanje dozvole i naloži izvršenje mera i uslova utvrđenih dozvolom. Na rešenje lokalnog inspektora doneto u vršenju poverenih poslova može se izjaviti žalba ministru u roku od 15 dana, a žalba ne odlaže izvršenje rešenja.

Posle svakog nadzora inspekcija sastavlja zapisnik, dostavljam ga operateru i omogućava javnosti pristup zapisniku, u skladu sa propisima o slobodnom pristupu informacijama od javnog značaja.

Nadležni organ za inspekcijski nadzor dužan je i da na svojim internet stranicama objavljuje godišnji izveštaj o radu inspekcije za zaštitu životne sredine.

ROKOVI ZNAČAJNI ZA JLS – čl. 49-51.

Integrisane dozvole izdate prema ranijem zakonu ostaju na snazi do isteka roka na koji su izdate, dok će se postupci započeti pre stupanja na snagu novog Zakona okončati prema odredbama ranijeg zakona.

Operateri su dužni da nadležnom organu dostave obaveštenje radi identifikacije postrojenja i aktivnosti koje podležu izdavanju integrisane dozvole u roku od **šest meseci od stupanja Zakona na snagu**.

Posebno je značajna obaveza da nadležni organ u roku od **godinu dana od stupanja Zakona na snagu uspostavi veb prezentaciju** za potrebe objavljivanja informacija i dokumentacije propisane članom 32. Zakona.

Propisi za sprovođenje Zakona doneće se u rokovima od jedne, odnosno dve godine od stupanja Zakona na snagu, zavisno od materije koju uređuju, dok se do njihovog donošenja primenjuju raniji podzakonski propisi ukoliko nisu u suprotnosti sa novim Zakonom.

VAŽENJE I PRIMENA

Narodna skupština Republike Srbije je 10. jula 2026. godine donela **Zakon integrisanom sprečavanju i kontroli zagađenja životne sredine**, koji je objavljen u Službenom glasniku istog dana kada je i donet („Sl.glasnik RS“, br. 63/2026) i koji je stupio na snagu 18. jula 2026. godine.

Urednik biltena Pravne novosti: Maja Stojanović Kerić, sekretar Predsedništva SKGO
Elektronska pošta: mailto:maja.stojanovic@skgo.org

Možete nas pratiti i preko:

Ovu uslugu SKGO realizuje u okviru programa „Partnerstvo za dobru lokalnu samoupravu“, koji podržava Vlada Švajcarske